

วิธีดำเนินการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัยนี้ประกอบด้วย วัตถุประสงค์ของการวิจัย สมมติฐานประชากรและกลุ่มตัวอย่าง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย การเก็บรวบรวมข้อมูล และการวิเคราะห์ข้อมูล

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครู เกี่ยวกับการบริหารงานของกลุ่มโรงเรียนมัธยมศึกษาในสวนกลาง
2. เพื่อศึกษาปัญหา อุปสรรค แนวทางแก้ไข ในการบริหารงานกลุ่มโรงเรียนมัธยมศึกษาในสวนกลาง

สมมติฐานของการวิจัย

ความคิดเห็นของผู้บริหารและครู เกี่ยวกับการบริหารงานของกลุ่มโรงเรียนมัธยมศึกษาในสวนกลางแตกต่างกัน

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยนี้ได้แก่ผู้บริหารซึ่งประกอบด้วยหัวหน้าสถานศึกษา ผู้ช่วยหัวหน้าสถานศึกษาฝ่ายวิชาการ และครูหัวหน้าหมวดโรงเรียนมัธยมศึกษา กรมสามัญศึกษาในสวนกลางที่สังกัดกลุ่มโรงเรียนมัธยมศึกษากระทรวงศึกษาธิการ จำนวน 101 โรงเรียน ดังปรากฏในตาราง 5 แบ่งเป็น 3 กลุ่มคือ

1. หัวหน้าสถานศึกษาหรือผู้รักษาการในตำแหน่งหัวหน้าสถานศึกษา จำนวน 101 คน โดยไม่มีการสุ่มตัวอย่าง
2. ผู้ช่วยหัวหน้าสถานศึกษาฝ่ายวิชาการจำนวน 101 คน โดยไม่มีการสุ่มตัวอย่าง

3. ครูหัวหน้าหมวดวิชา 8 หมวด โดยทำการสุ่มตัวอย่าง 25% ของโรงเรียนทั้งหมด จะไดกลุ่มตัวอย่างโรงเรียน 25 โรงเรียน คิดเป็นกลุ่มตัวอย่างครู 200 คน และทำการสุ่มจาก 25% ของแต่ละกลุ่มโรงเรียน จะไดกลุ่มตัวอย่างครูและกลุ่มตัวอย่างโรงเรียนดังแสดงในตาราง 6 และตาราง 7

ตารางที่ 5 จำนวนประชากรโรงเรียนมัธยมศึกษากรมสามัญศึกษาที่สังกัดกลุ่มกระทรวงศึกษาธิการ ในส่วนกลาง

กลุ่ม	ร.ร.ที่เปิดสอนเฉพาะ มัธยมศึกษาตอนต้น (โรง)	ร.ร.ที่เปิดสอนทั้งมัธยมศึกษา ตอนต้นและมัธยมศึกษาตอนปลาย (โรง)	ร.ร.ที่เปิดสอนเฉพาะ มัธยมศึกษาตอนปลาย (โรง)
1	6	8	-
2	-	13	-
3	-	10	1
4	-	8	-
5	1	16	-
6	-	8	-
7	1	11	-
8	-	18	-
รวม	8	92	1

ตารางที่ 6 จำนวนกลุ่มตัวอย่างครูและกลุ่มตัวอย่างโรงเรียนผู้ตอบแบบสอบถาม

กลุ่ม	จำนวนโรงเรียนในกลุ่ม (โรง)	กลุ่มตัวอย่างโรงเรียน (โรง)	กลุ่มตัวอย่างครู (โรง)
1	14	4	32
2	13	3	24
3	11	3	24
4	8	2	16
5	17	4	32
6	8	2	16
7	12	3	24
8	18	4	32
รวม	101	25	200

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 7 รายชื่อโรงเรียนมัธยมศึกษา กรมสามัญศึกษา ในส่วนกลาง ที่ใช้เป็นกลุ่มตัวอย่างครู

กลุ่ม	รายชื่อโรงเรียน
1	สีลาจารย์พัฒน์ วัดสุทธาวาส วัดราชาธิวาส สุวรรณสุทธารามวิทยา
2	วัดมกุฏกษัตริย์ วัดสระเกศ พุทธจักรวิทยา
3	เตรียมอุดมศึกษา บดินทรเดชา เตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ
4	ปทุมคงคา พระโขนงพิทยาลัย
5	สารวิทยา ดอนเมืองจตุรจินดา เศรษฐบุตรบำเพ็ญ บางกะปิ
6	สวนกุหลาบวิทยาลัย รัตนโกสินทร์สมโภชบางขุนเทียน
7	ชินอรุณีวิทยาลัย วิมุตยารามพิทยากร โพธิ์สุวรรณพิทยากร
8	แจรงรองวิทยา บางปะกอกวิทยาคม สตรีวัดอัมรินทร์วรนคร วัดประดู่ในทรงธรรม

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ก. การสร้างเครื่องมือ

ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาค้นคว้าจาก เอกสาร หนังสือ บทความ ระเบียบ คำสั่ง คู่มือ แนวปฏิบัติงาน ลักษณะงาน และรายงานผลการปฏิบัติงาน สัมภาษณ์ผู้เกี่ยวข้องกับการบริหารงานกลุ่ม การแนะนำจากผู้บริหารคุณวุฒิ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง นำมาสร้างเป็นแบบสอบถาม แล้วนำไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบความครอบคลุมของเนื้อหา และนำมาปรับปรุงแก้ไข จากนั้นนำแบบสอบถามไปทดลองใช้ แล้วนำมาปรับปรุงอีกครั้งจึงใช้เป็นแบบสอบถามจริง

รายนามผู้ทรงคุณวุฒิได้แก่

1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ วไลรัตน์ บุญสวัสดิ์ อาจารย์ภาควิชาบริหารการศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
2. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ณัฐนิภา กุปรัตน์ อาจารย์ภาควิชาบริหารการศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
3. นายรังสรรค์ สุนทรนันท ผู้ช่วยผู้อำนวยการโรงเรียนชินโรรสวิทยาลัย
4. นางพวงทอง จิระสุนทร ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการโรงเรียนสารวิทยา
5. นายมนตรี คงสถิตย์ ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการโรงเรียนแจรงอนวิทยา
6. นายวิศิษฎ์ ดวงสงค์ หัวหน้าฝ่ายนิเทศการบริหารโรงเรียนหน่วยศึกษานิเทศก์ กรมสามัญศึกษา
7. นายเฉลิม ลิ้มรุ้ นักวิชาการ สำนักงานทดสอบทางการศึกษา กรมวิชาการ

ลักษณะของแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามแบบตรวจสอบ (Check lists) ตามข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบ จำนวน 4 ข้อ ได้แก่ เพศ ตำแหน่งหน้าที่ในโรงเรียน ตำแหน่งหน้าที่ในการบริหารงานกลุ่มโรงเรียน ประสิทธิภาพที่เกี่ยวข้องกับการทำงานกลุ่ม

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามแบบประเมินค่า (Rating Scales) ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูเกี่ยวกับการบริหารงานกลุ่มโรงเรียนมัธยมศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ในส่วนกลาง จำนวน 42 ข้อ โดยแบ่งลักษณะของงานออกเป็น 6 ด้านคือ

- ขอ 1-8 งานวัดและประเมินผลการเรียนการสอน
 ขอ 9-15 งานหลักสูตร
 ขอ 16-20 งานนิเทศการศึกษา
 ขอ 21-30 งานส่งเสริมการเรียนการสอน
 ขอ 31-36 งานปรับซ่อม บำรุงรักษา และสร้างอุปกรณ์การเรียนการสอน
 ขอ 37-42 งานประชุม อบรม สัมมนา ทางวิชาการ

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหา อุปสรรค และแนวทางแก้ไข ของการบริหารงานกลุ่มโรงเรียนมัธยมศึกษา กระทรวงศึกษาธิการในส่วนกลางจำนวน 10 ข้อ โดยแบ่งออกเป็น

แบบประเมินค่า (Rating Scales) จำนวน 2 ข้อ
 แบบเรียงลำดับ (Ordinal Scales) จำนวน 1 ข้อ
 แบบตรวจสอบ (Check lists) จำนวน 3 ข้อ
 แบบปลายเปิด (Open Ended Questionars) จำนวน 4 ข้อ

ข. การทดลองใช้ (Try-out)

ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามไปทดลองใช้กับหัวหน้าสถานศึกษา ผู้ช่วยหัวหน้าสถานศึกษาฝ่ายวิชาการ และครูหัวหน้าหมวด โรงเรียนมัธยมศึกษา กรมสามัญศึกษา จำนวน 20 คน คือโรงเรียนราชประชาสามาลัย รัชดาภิเษก ฝ่ายมัธยมและโรงเรียนสตรีรัตนบุรี

แล้วนำแบบสอบถามมาวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่นตามแบบสัมประสิทธิ์แอลฟา

(Coefficient Alpha) หรือตามแบบของครอนบาค (Cronbach) ใช้สูตร¹

$$\alpha = \frac{n}{n-1} \left(1 - \frac{\sum \sigma_1^2}{\sigma_x^2} \right)$$

เมื่อ α = ความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ

σ_1^2 = ความแปรปรวนของข้อทดสอบแต่ละข้อ (item variance)

σ_x^2 = ความแปรปรวนของข้อทดสอบทั้งหมด (total test variance)

n = จำนวนข้อในแบบทดสอบ

การหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.96861 ซึ่งอยู่ในเกณฑ์สูงมาก

¹ อนันต์ ศรีโสภาก หลักการวิจัยเบื้องต้น (กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช, 2521), หน้า 265.

เกณฑ์การให้คะแนน

ผู้ตอบแบบสอบถามพิจารณาและประเมินผลการบริหารงานของกลุ่มโรงเรียนมัธยมศึกษา
กระทรวงศึกษาธิการ ในส่วนกลาง โดยอาศัยข้อเท็จจริงและการปฏิบัติจริงในกลุ่มโรงเรียนที่ตน
สังกัดอยู่เป็นหลัก

โดยกำหนดค่าคะแนนในการแปลความหมายดังนี้

0.00 - 0.49	ไม่ทราบว่าได้ปฏิบัติหรือไม่
0.50 - 1.49	ไม่ได้ปฏิบัติ
1.50 - 2.49	ปฏิบัติในค่านับน้อย
2.50 - 3.49	ปฏิบัติในค่านับปานกลาง
3.50 - 4.49	ปฏิบัติในค่านับมาก
4.50 - 5.00	ปฏิบัติในค่านับมากที่สุด

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ส่งแบบสอบถามไปยังหัวหน้าสถานศึกษา จำนวน 101 ฉบับ ผู้ช่วยหัวหน้าสถาน
ศึกษาฝ่ายวิชาการจำนวน 101 ฉบับ และครูหัวหน้าหมวดวิชาจำนวน 200 ฉบับ โดยใช้บริการทาง
ไปรษณีย์ และบางส่วนเก็บรวบรวมด้วยตนเอง ได้รับแบบสอบถามคืน ของหัวหน้าสถานศึกษาจำนวน
64 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 63.37 ผู้ช่วยหัวหน้าสถานศึกษาฝ่ายวิชาการ 68 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ
67.32 ครูหัวหน้าหมวด 148 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 74.00 รวมจำนวนแบบสอบถามทั้งสิ้นที่ได้รับ
280 ฉบับ จากจำนวนที่ส่งไป 402 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 69.65

การวิเคราะห์ข้อมูล

เมื่อเก็บรวบรวมข้อมูลแล้วนำมาวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

1. สถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม คำนวณหาค่าร้อยละ
2. ความคิดเห็นของผู้บริหารและครูเกี่ยวกับการบริหารงานกลุ่มโรงเรียนมัธยมศึกษา
กระทรวงศึกษาธิการ ในส่วนกลาง คำนวณหาค่ามัธยเลขคณิต ($\bar{X}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน
(S.D.) ของแบบทดสอบรายข้อและรายด้าน

3. เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและครูเกี่ยวกับการบริหารงานกลุ่มโรงเรียนมัธยมศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ในส่วนกลาง โดยวิธีการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One-Way Analysis of Variance) และทดสอบความมีนัยสำคัญของสมมุติฐาน
4. ตรวจสอบค่าความแตกต่างเป็นรายคู่โดยวิธีการของ SCHEFFE ซึ่งกำหนดค่าความแตกต่างโดยให้มีความมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
5. วิเคราะห์ได้หา อุปสรรค และแนวทางแก้ไข โดยการแจกแจงความถี่นำเสนอในรูปแบบของรอยละและประมวลสรุป
6. คำนวณค่าสถิติโดยใช้โปรแกรมสถิติสำเร็จรูปทางคอมพิวเตอร์ SPSS (Statistical Package for the Social Sciences) ของสถาบันบริการคอมพิวเตอร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ศูนย์วิทยพัชยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย